

VOORSTEL DRECHTRAAD

Onderwerp

Financiële effecten ICT Verandert

Portefeuillehouder Pieter Paans	Datum dinsdag 6 april 2021	Steller Dave van der Meij d.van.der.meij@drechtsteden.nl
Planning Drechtstedenbestuur Carrousel Bestuur en Middelen Drechtraad		Datum 4 februari 2021 2 maart 2021 6 april 2021

Status behandeling Carrousel

Opiniërend

Voorstel

1. Kennis te nemen van de inhoud van deze notitie met betrekking tot de Transitie en financiële effecten van ICT Verandert
2. Instemmen met het structurele voordeel dat daarmee op termijn ontstaat
3. Instemmen met de hoogte van de transitie en projectkosten
4. Instemmen met de hoogte van de ingeschatte frictiekosten
5. in te stemmen met het opgenomen dekkingsvoorstel voor de benodigde middelen boven begroting SCD als gevolg van tijdelijke kosten gedurende de Transitie en frictiekosten
6. Kennis te nemen van de financiële effecten per gemeente
7. Vaststellen van de incidentele verhoging van de begroting van het Servicecentrum met € 3,4 miljoen voor 2021 en met € 3,8 miljoen voor 2022
8. Vaststellen van de structurele verlaging van de begroting van het Servicecentrum met € 1,5 miljoen met ingang van 2023

Bevoegdheid

Artikel 7 Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

Samenvatting

We staan op de drempel van de realisatie van de Informatisering & Automatisering (I&A) Strategie uit 2018. In die strategie schetsten we de route die we moesten afleggen om de transitie te doen van ICT in eigendom en eigen beheer naar gebruik maken van diensten van de markt en de consequentie daarvan. Die strategie hebben we vervolgens omgezet in een transitieplan ICT Verandert waarin meerjarig de spelregels en het resultaat werden beschreven van de transitie. In het voorliggende voorstel is een overzicht gegeven van de financiële effecten van ICT Verandert. Samenvattend is het beeld dat er als gevolg van de Transitie op termijn een structureel voordeel van € 1,45 miljoen per jaar ontstaat. Om deze Transitie ICT te realiseren zijn er wel tijdelijke kosten nodig. Deze eenmalige kosten die aanvullend gefinancierd moeten worden bedragen in totaal € 6 miljoen voor project- en transitiekosten en

€ 1.196.000 aan frictiekosten. Tussen portefeuillehouders van het DSB en de toekomstig servicegemeente Dordrecht heeft afstemming plaats gevonden over de budgettaire dekking. Daar is het volgende dekkingsvoorstel naar voren gekomen als meest passend. De gespecificeerde tijdelijke kosten tijdens de transitie en de frictiekosten van in totaal € 7.196.000 worden gedekt door verrekening met de gemeenten in 2021 en 2022. ICT kosten worden thans verdeeld naar gemeenten op basis van de fte verdeelsleutel die in dit voorstel is opgenomen.

Aanvullende informatie voor het Drechtstedenbestuur

Niet van toepassing

Toelichting op het voorstel

➤ Aanleiding Aanleiding en onderzoeken

We staan op de drempel van de realisatie van de Informatisering & Automatisering (I&A) Strategie uit 2018. Die kent een lange aanleiding. Bij de besluitvorming rondom het I&A transitieplan uit 2013 stelde uw raad reeds de vraag of we nog langer moesten investeren in een eigen infrastructuur en het beheer daarvan in plaats van gebruik te maken van diensten uit de markt. Destijds was dat niet verstandig, omdat de markt nog onvoldoende ontwikkeld was en de Drechtsteden eerst de eigen ICT op orde moest brengen vóórdat gekozen kon worden voor een eventuele uitbesteding daarvan. Tegelijkertijd was de conclusie dat ook geïnvesteerd moest worden in de formatie binnen het I&A domein bij zowel de SCD/ICT en Bureau Drechtsteden/Chief Information Office als bij de gemeenten en de dochters van de GRD. Het programma ICT op Orde heeft vervolgens gelopen tot in 2016. In datzelfde jaar is beleid ontwikkeld over hoe we gebruik wilden gaan maken van diensten uit de markt. In de vaststelling van dat beleid is zowel ambtelijk als bestuurlijk aangegeven dat behoefte was aan een actieve strategie voor de realisatie van dat beleid. In 2016 constateerden we ook dat de formatie SCD/ICT en BDR/CIO op orde was, alleen dat de gemeenten en de dochters van de GRD achter waren gebleven. Hierdoor werden grote problemen ervaren in het opdrachtgeverschap richting I&A. Dit is in 2017 de aanleiding geweest om twee onderzoeken uit te voeren:

- KPMG heeft een expert onderzoek gedaan binnen de Drechtsteden naar welke manier van gebruik maken van ICT het beste aansluit bij de geformuleerde doelstellingen en wat de consequenties daarvan waren voor het structurele kostenniveau en de organisatie. KPMG kwam tot de conclusie dat de huidige wijze van gebruik maken van ICT diensten, waarin we eigenaar zijn van rekencentra met bijbehorende investeringen en afschrijvingen, niet langer optimaal bijdroeg aan de doelstellingen van de Drechtsteden. Groot punt daarbij was de snelheid waarmee en wendbaarheid van de Drechtsteden in het inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Door gebruik te maken van diensten van de markt zou daarnaast ook het structurele kostenniveau van ICT omlaag kunnen. Uitgangspunt was daarbij het kostenniveau dat is opgenomen in de begroting 2019. In overeenstemming met het KPMG-advies bestaat dit uit de budgetten van de afdelingen SCD/ICT, het CIO Office en de I&A-afdelingen van de GRD-dochters binnen de Drechtsteden. De wens voor nieuwe technologieën of stijgende ambitie van de eigenaren en de GRD waren hierin niet meegenomen en leiden tot hogere kosten. Ook KPMG constateerde dat het noodzakelijk was om het opdrachtgeverschap en het informatiemanagement op orde te brengen. Tevens moest de huidige ICT organisatie worden omgevormd van een beheer- en instandhoudingsorganisatie naar een organisatie die marktpartijen moet kunnen aansturen (regie organisatie).
- Ook in 2017 heeft Berenschot een onderzoek gedaan naar de aanwezige capaciteit bij gemeenten en GRD voor Informatiemanagement (opdrachtgeverschap). Conclusie van dat onderzoek was dat moest worden geïnvesteerd in de kwaliteit en capaciteit van Informatiemanagement bij gemeenten en GRD. Om aan de onderkant van de benchmark te komen moest tenminste 15 fte aan de kant van de gemeenten en de GRD aan Informatiemanagementcapaciteit worden toegevoegd. De Drechttraad heeft overigens in 2013 het belang van het op sterkte brengen van het informatiemanagement bij gemeenten en de GRD zelf ook onderstreept met de second opinion op het I&A transitieplan van Ernst & Young in de hand.

Als vervolg hierop heeft adviesbureau Metri in 2020 twee aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Een onderzoek om de door KPMG geprognosticeerde financiële resultaten te herijken en te actualiseren en een onderzoek om de formatie van de I-organisatie binnen het SCD te valideren. De financiële analyse bevestigde het beeld van KPMG. De resultaten daarvan zijn ook verwerkt in dit raadsvoorstel. Op basis van de expert mening van Metri gebaseerd op de contractendatabase die ze hebben en onderzoek binnen de Drechtsteden, moeten de totale kosten van de Drechtsteden met €1.450.000 per

jaar omlaag kunnen na de transitie. Daarbij zijn de resultaten van het onderzoek naar de formatie binnen het SCD meegenomen.

Momenteel is een onderzoek opgestart met Berenschot om ook het onderzoek van 2017 te herijken. De resultaten worden voor de zomer verwacht. Dat geeft vervolgens een actueel beeld in hoeverre de adviezen uit 2017 zijn gerealiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende ambitieniveaus en de ontwikkeling die het vakgebied heeft doorgemaakt in de afgelopen jaren. In het transitieplan van 2018 is reeds aangegeven dat de lagere kosten voor ICT gebruikt kunnen worden om de noodzakelijke investering in het opdrachtgeverschap te dekken.

In 2018 hebben we de Informatievisie opgesteld en de onderzoeken van KPMG en Berenschot vertaald naar een I&A strategie. In die strategie schetsten we de route die we moesten afleggen om de transitie te doen van ICT in eigendom en eigen beheer naar gebruik maken van diensten van de markt en de consequentie daarvan. Die strategie hebben we vervolgens omgezet in een transitieplan ICT Verandert waarin meerjarig de spelregels en het resultaat werden beschreven van de transitie. Met betrekking tot de opbouw van informatiemanagement en opdrachtgeverschap is daarin opgenomen dat deze wordt gedekt vanuit de begrotingen van de individuele gebruikersorganisaties. Op basis van het transitieplan zijn in 2019 en 2020 jaarplannen gerealiseerd. Nu eind 2020 is het reorganisatieplan om te komen tot de ICT-regieorganisatie, dat samen met medewerkers tot stand is gekomen, aangeboden aan de OR. Het plan voor de aanbestedingen is gereed. Met een aantal voor de Drechtsteden belangrijke leveranciers van software zijn stappen gezet (bijvoorbeeld Centric, Microsoft en AFAS). We hebben onderzoeksbureau Metri de plannen laten valideren en laten doorrekenen en staan klaar om het transitieplan te realiseren.

Belangrijk is om te realiseren dat we vanaf het moment dat in 2017 duidelijk werd welke richting het KPMG advies opging en de gemeenten dat advies wilden volgen, we erg terughoudend zijn geweest in herinvesteringen in de huidige infrastructuur. Met als gevolg dat vanaf 2017 veel kapitaallasten zijn teruggegeven aan de gemeenten. In 2017 zijn kapitaallasten verrekend via het jaarresultaat van het SCD. In 2018 zijn kapitaallasten teruggegeven aan de gemeenten ter hoogte van € 1.750.000. In 2019 ging het om € 1.386.000 aan kapitaallasten waarvan € 769.000 is aangewend voor de vorming van een reserve voor frictiekosten en € 617.000 voor de taakstelling. Daarnaast zijn de afgelopen jaren binnen het SCD budget ook diverse extra functionaliteiten gerealiseerd waarvoor geen extra middelen hoefden te worden opgehaald. In 2021 moeten we de start van de transitie hebben gemaakt, omdat we anders alsnog fors in de huidige infrastructuur moeten gaan investeren.

We geven in dit voorstel bij het onderdeel 'Beoogd resultaat' een overzicht van het transitiescenario van ICT Verandert dat het uitgangspunt vormt voor de meerjarenbegroting van SCD ICT. Vervolgens beschrijven we bij het onderdeel 'Motivering' de meerjarenbegroting op basis van

1. De huidige kosten van het SCD ICT voor het leveren van de ICT diensten in 2020
2. De kosten na de transitie en
3. De eenmalige transitiekosten inclusief frictiekosten als gevolg van investeringen en personele frictie
4. Tot slot benoemen we de budgettaire dekking.

➤ *Beoogd resultaat*

Overzicht van het transitiescenario ICT Verandert

We gaan voor ICT Verandert uit van een transitie met een voorbereiding in 2020 en een looptijd van 24 maanden vanaf 2021. Met de voorgenomen transitie gaan we vanaf 2021 verder met de beweging van ICT investeringen naar exploitatie: we besteden steeds minder aan onze eigen infrastructuur en hulpmiddelen maar steeds meer aan diensten die marktpartijen ons leveren. Zo worden we steeds minder 'eigenaar' en steeds meer 'afnemer'. De transitiekosten vallen daarbij in meerdere jaren en wenden we aan voor organisatieontwikkeling, technologische vernieuwing en kwaliteitsverbetering, zonder besparingsdoelstelling. De hoofdonderdelen van deze transitie zijn in 2021 en 2022:

1. Versterking van de Digitaliseringsketen Drechtsteden op het gebied van opdrachtgeverschap, kwaliteit, capaciteit en sturing van de Informatievoorziening (IV). Dit omvat ook het nader bepalen van het effect van de Transitie op de deelnemende gemeenten en of dat wellicht nog aanvullende investeringen of kosten veroorzaakt. Het is een volgende stap in het versterken van opdrachtgeverschap en informatiemanagement zoals eerder al geadviseerd door KPMG en Berenschot.
2. Business Implementatie Microsoft 365. Dit omvat het benutten van Microsoft365 functionaliteiten en het voorbereiden en begeleiden van de implementaties in de gemeenten en klantorganisaties.
3. ICT Transities naar externe leveranciers. Dit omvat de gefaseerde migratie van Centric kernapplicaties en de aanbestedingen en transitie voor het externe rekencentrum, onze digitale werkplek en het beheer van het kantoor netwerk.

Met de Transitie dragen we bij aan de vastgestelde bestuurlijke doelstellingen:

1. Vergroten van de snelheid en wendbaarheid van het I&A domein
Doordat externe leveranciers in toenemende mate As-a-Service dienstverlening mogelijk maken, wordt het dienstverleningsmodel van Drechtsteden flexibeler. De mogelijkheid om op korte termijn op en af te schalen is aanwezig wat de snelheid en wendbaarheid van Drechtsteden vergroot. Daarnaast is het in de huidige markt het steeds lastiger om hoog opgeleid IT personeel aan te trekken. Door de markt te betrekken met gespecialiseerde leveranciers krijgt Drechtsteden de toegang tot hoog opgeleid personeel die continu hun kennis op peil houden met de nieuwste ontwikkelingen.
2. Verbeteren van de kwaliteit binnen het I&A domein
Het betrekken van marktpartijen zorgt een verzakelijking van het dienstverleningsmodel. Eenduidige afspraken, formele garanties en service levels zijn integraal onderdeel van contracten met leveranciers. Bovendien sluiten door de inrichting van service integratie de I&A diensten integraal op elkaar aan waar nodig. Dit resulteert in keten inzicht waardoor er beter gestuurd kan worden en gebruikers minder last hebben van een gefragmenteerde dienstverlening.
3. Verhogen van de efficiëntie binnen het I&A domein
I&A diensten zullen door het betrekken van marktpartijen worden uitgevoerd door gespecialiseerde leveranciers. Dit resulteert in een efficiënter gebruik van middelen, kennis en kunde en continue optimalisaties. Door het beleggen van het datacenter bij een externe partij zorgen we ervoor dat een flexibel model geboden wordt waarbij verschillende applicatie technologieën geboden kunnen worden.
4. Verhogen van de kostenflexibiliteit binnen het I&A domein
Leveranciers bieden in toenemende mate een PxQ model aan, dit stelt Drechtsteden in staat om flexibel te zijn in hun kostenstructuur en per eenheid af te rekenen. Door schaalgrootheid en contractuele flexibiliteit is het mogelijk om bij te sturen op de kosten, daar waar nodig zonder geconfronteerd te worden met vaste kosten zoals hardware investeringen en datacenterkosten. De IT sourcingstrategie draagt bij aan de mogelijkheid om meer per eenheid af te rekenen, zoals per applicatie, per gebruiker en op dot niveau bij te sturen aan de wensen van de klantgroep.
5. Benutten van de toegevoegde waarde binnen het I&A domein
De IT sourcingstrategie stelt voor dat Drechtsteden zich richt op regievoering. Dit betekent dat werknemers zich richten op taken die kennisintensief zijn en waar beslissingsbevoegdheid noodzakelijk is. Door operationele I&A activiteiten extern te beleggen komt er meer ruimte voor Drechtsteden om zich op regievoering te richten en daardoor te sturen op de vraag en kennis gebruiken waar het waarde toevoegt.

6. Verhogen van gebruikersvriendelijkheid

Het beleggen van I&A diensten bij een externe leveringsvorm maakt het mogelijk om gemakkelijker te differentiëren naar klantgroepen. Dit betekent de specifieke klantvraag kan worden gerealiseerd. Met de implementatie van de IT sourcingstrategie worden de klantorganisaties beter bediend in hun behoeften. Dit heeft tot gevolg dat schaduw IT geëlimineerd kan worden en niet verder groeit. Het individueel en ongecontroleerd aanschaffen van IT diensten en middelen is daardoor verleden tijd.

➤ *Argumenten*

Meerjaren overzicht – huidig versus eindbeeld na transitie

Als gevolg van de transitie naar externe ICT leveranciers nemen de totale ICT kosten binnen de begroting van het SCD af ten opzichte van 2020, dit zijn baten van de transitie. In het onderstaande overzicht zijn de kosten in 2020 en de verwachte kosten in 2023 aangegeven binnen begroting van het SCD ICT. De structurele taakstelling van € 717.000 op de begroting van het SCD ICT die door de Drechttraad is vastgesteld is hierin verwerkt. Tevens is het jaarlijkse voordeel aangegeven dat ontstaat na de transitie in 2023 ten opzichte van 2020.

Kosten binnen begroting SCD-ICT	2020	2023
	€	€
Totaal SCD	19.408.000	17.958.000
	Voordeel	€ 1.450.000

In onderstaand overzicht zijn deze kosten nader onderverdeeld waardoor duidelijk wordt dat personeelskosten, vaste kosten, variabele kosten en kapitaallasten binnen de begroting SCD-ICT afnemen als gevolg van de Transitie. Daartegenover staan nieuwe kosten voor het externe rekencentrum (VDC). In lijn met de begrotingssystematiek van het SCD zijn de door adviesbureau Metri opgenomen 5% onvoorziene kosten hierin niet meegenomen.

Kosten binnen begroting SCD-ICT	2020	2023
Personeelskosten I organisatie	€ 8.713.000	€ 8.064.000
VDC kosten	€ -	€ 6.704.000
Vaste kosten	€ 2.946.000	€ 880.000
Variabele kosten	€ 2.935.000	€ 1.710.000
Kapitaallasten	€ 4.814.000	€ 600.000
Totaal SCD	€ 19.408.000	€ 17.958.000

Als gevolg van de beweging naar integrale dienstverlening door softwareleveranciers (SaaS) is er de komende jaren een toename in de licentiekosten voor bedrijfsapplicaties die in de begroting van de gemeenten en GR dochters vallen. Dit komt doordat SaaS niet alleen de software licentie zelf omvat maar aanvullend ook de dienstverlening voor technisch beheer en instandhouding. Daardoor nemen

kosten binnen de begroting van SCD ICT af en binnen de begroting van gemeenten en GR dochters toe.

Meerjaren overzicht – tijdelijke kosten gedurende de transitie

Tijdens de looptijd van de transitie is er in 2021 en 2022 sprake van tijdelijke kosten voor het uitvoeren van het project- en de transitie en van tijdelijke dubbele exploitatiekosten. De project- en transitiekosten zijn noodzakelijk om de transitie naar de markt te kunnen maken. Dubbele exploitatiekosten ontstaan doordat tijdens de transitie dienstverlening extern wordt afgenomen terwijl interne dienstverlening nog niet volledig kan worden afgeschaald. In onderstaand overzicht zijn de daarvoor benodigde middelen aangegeven die boven de begroting van het SCD uitgaan en die aanvullend gefinancierd moeten worden.

Benodigde middelen boven begroting	2021	2022	Totaal
project- en transitiekosten	€ 2.000.000	€ 2.200.000	€ 4.200.000
dubbele exploitatiekosten	€ 234.000	€ 1.566.000	€ 1.800.000
Totaal	€ 2.234.000	€ 3.766.000	€ 6.000.000

Meerjaren overzicht – frictiekosten als gevolg van de transitie

Naast de eenmalige kosten ten behoeve van de transitie ontstaan er gedurende de transitie frictiekosten op personeel en op activa. Eind 2022 zullen alle activa van de activiteiten die uitbesteed zijn, moeten worden afgewaardeerd tot € 0. Hiervoor is een berekening gemaakt o.b.v. de huidige situatie.

Voor personele frictie is er op basis van de huidige inzichten een inschatting gemaakt van personeel dat uitstroomt na transitie van de dienstverlening naar leveranciers. Deze inschatting kan pas definitief bepaald worden op het moment dat de frictie daadwerkelijk ontstaat tijdens de transitie. De uiteindelijke frictie wordt mede beïnvloed door de aanbesteding, de leveranciers en de medewerkers zelf. Er bestaat daarmee een risico dat de daadwerkelijke frictiekosten op personeel afwijken van de nu gemaakt inschatting.

Frictiekosten	
Frictiekosten personeel	€ 1.000.000
Frictiekosten activa	€ 965.000
Inzet reserve ICT	€ -
	€ 1.196.000

Wijziging van de begroting van het Servicecentrum

De totale extra project- en frictiekosten bedragen € 7,2 miljoen in 2021 en 2022. Dit leidt tot een incidentele verhoging van de begroting van het Servicecentrum met € 3,4 miljoen voor 2021 en € 3,8 miljoen voor 2022. De besparing ná 2022 is € 1,5 miljoen. Dit leidt tot een structurele verlaging van de begroting van het Servicecentrum met € 1,5 miljoen met ingang van 2023. De wijziging van begroting

2021 wordt verwerkt in de 1e burap 2021 die aan de Drechtraad wordt aangeboden voor vaststelling in juli 2021. De wijziging van begroting 2022 wordt verwerkt in de primaire begroting 2022 die eveneens aan de Drechtraad wordt aangeboden voor vaststelling in juli 2021. De structurele verlaging met ingang van 2023 wordt verwerkt in de meerjarenraming 2023 – 2025, die onderdeel uitmaakt van de primaire begroting 2022.

Budgettaire dekking

In het transitieplan voor ICT Verandert hebben we bepaald dat het financieel kader leidend is. De uitvoering van ICT Verandert biedt na de transitiefase (2023) structurele financiële voordelen. Tijdens de transitiefase worden – waar dat kan en verantwoord is – geen ICT investeringen gedaan. De daaruit vrijvallende kapitaallasten worden ingezet als dekking voor uitgaven in de transitiefase. In principe dienen overschrijdingen (exclusief personele frictie) gecompenseerd te worden binnen de bestaande budgettaire kaders van ICT Verandert! Echter, de transitiefase van 2 jaar vraagt om extra financiële middelen. Daarbij wordt opgemerkt dat in 2018 voor € 1.750.000 aan kapitaallasten is teruggegeven aan de gemeenten. In 2019 ging het om € 1.386.000 aan kapitaallasten waarvan € 769.000 is aangewend voor de vorming van een reserve voor frictiekosten en € 617.000 voor de taakstelling. Daarnaast zijn de afgelopen jaren binnen het SCD budget ook diverse extra functionaliteiten gerealiseerd waarvoor geen extra middelen hoefden te worden opgehaald.

Zoals eerder aangegeven bestaan de extra benodigde financiële middelen uit:

1. Benodigde middelen boven begroting SCD als gevolg van tijdelijke kosten gedurende de transitie

Het benodigde budget boven begroting in de jaren 2021 en 2022 bedraagt € 6.000.000.

2. Frictiekosten

De Drechtraad heeft besloten bij de jaarrekening 2019 het incidentele resultaat ICT 2019 (€ 769.000) te bestemmen voor ICT Verandert!, specifiek voor de personele frictiekosten. Rekening houdend met deze bestemmingsreserve zijn er als gevolg van frictie naar schatting extra financiële middelen benodigd ter hoogte van € 1.196.000. Deze kosten kunnen deels in 2021 en 2022 ontstaan. Zoals vermeld is de inschatting voor personele frictie gemaakt op basis van de huidige inzichten. Er bestaat een risico dat de daadwerkelijke frictiekosten op personeel afwijken van de nu gemaakt inschatting.

Tussen portefeuillehouders van het DSB en de toekomstig servicegemeente Dordrecht heeft afstemming plaats gevonden over de budgettaire dekking. Daar is het volgende dekkingsvoorstel naar voren gekomen als meest passend. De gespecificeerde tijdelijke kosten tijdens de transitie en de frictiekosten van in totaal € 7.196.000 worden gedekt door een verhoging van de gemeentelijke bijdragen in 2021 en 2022. Door de besparing die wordt gerealiseerd dalen de gemeentelijk bijdragen structureel met ingang van 2023. In dit geval gaan de kosten voor de baten uit. ICT kosten worden binnen de bestaande verrekensystematiek verdeeld naar gemeenten op basis van het aantal formatieplaatsen (in fte). Per gemeente is het aantal fte's per 1 januari 2020:

GAD	GDD	GHG	GHA	GPD	GSD	GZD	Totaal
76,58	689,16	103,59	84,10	161,05	115,26	210,05	1.439,79

Op basis van deze fte verdeelsleutel worden de extra benodigde financiële middelen als volgt

verdeeld over de gemeenten:

Extra Bijdrage	GAD	GDD	GHG	GHA	GPD	GSD	GZD	Totaal
jaar 2021	€ 131.109	€ 1.179.880	€ 177.352	€ 143.984	€ 275.726	€ 197.331	€ 359.617	€ 2.465.000
jaar 2022	€ 251.634	€ 2.264.508	€ 340.386	€ 276.344	€ 529.194	€ 378.732	€ 690.202	€ 4.731.000

Na de transitie vanaf 2023, dalen de ICT lasten. Dat voordeel zal middels een lagere bijdrage aan de deelnemers teruggeven worden.

Extra Bijdrage	GAD	GDD	GHG	GHA	GPD	GSD	GZD	Totaal
jaar 2023	€ - 77.123	€ - 694.047	€ - 104.325	€ -84.696	€ - 162.192	€ - 116.077	€ - 211.540	€- 1.450.000
jaar 2024	€ - 77.123	€ - 694.047	€ - 104.325	€ -84.696	€ - 162.192	€ - 116.077	€ - 211.540	€- 1.450.000
jaar 2025	€ - 77.123	€ - 694.047	€ - 104.325	€ -84.696	€ - 162.192	€ - 116.077	€ - 211.540	€- 1.450.000

Dit is een indicatie van de financiële effecten per gemeente. Bij de verwerking van de wijzigingen in de begroting worden de definitieve gemeentelijk bijdragen bepaald op basis van de dan geldende verrekensystematiek.

➤ *Kanttekeningen*
Sturing, monitoring en verantwoording

Met het vaststellen van het Transitieplan ICT Verandert eind 2018 zijn de volgende afspraken gemaakt over (bestuurlijke) sturing, monitoring en verantwoording

- De transitie wordt in fasen uitgevoerd op basis van jaarplannen die worden vastgesteld door de DSB.
- De kosten voor deze projecten alsmede de verwachte invloed op exploitatiekosten worden meegenomen in de reguliere Planning & Control cyclus.
- Jaarlijkse verantwoording over de resultaten van het programma richting DSB waarbij de financiële verantwoording via de reguliere Planning & Control cyclus loopt.
- Zo vaak als nodig is worden DSB en/of Drechtraad aanvullend geïnformeerd.

Daarnaast vindt verantwoording plaats aan de stuurgroep ICT Verandert op basis van kwartaalrapportages. Samen met het Regionaal Controllers Overleg wordt een voorstel gemaakt voor het gewenste niveau van rapporteren. Deze rapportages worden ook gedeeld met Netwerk MT Middelen en het Regionaal Controllers Overleg.

Risicoparagraaf

Het programma ICT Verandert bestaat uit een samenhangend projectenportfolio met daaraan verbonden risico's die in het programma beheerst moeten worden. Daarbij maken we gebruik van een risicoregister waarin de risico's zijn beschreven met de bijbehorende maatregelen. In onderstaande tabel zijn daaruit belangrijke risico's en maatregelen aangegeven. In overeenstemming met het advies van het RCO wordt de risicoanalyse verder aangevuld met de risico's vanuit het gemeentelijk belang en beheersmaatregelen gericht op het voorkomen van hogere projectkosten en/of het later realiseren van het financiële voordeel. De risicobeheersing wordt uitgevoerd door het programma binnen de aangegeven structuur voor sturing en verantwoording. Mocht op enig moment blijken dat de beheersmaatregelen niet binnen de afgesproken financiële kaders kunnen worden gerealiseerd, dan worden de consequenties hiervan inzichtelijk gemaakt en via een separaat voorstel aangeboden ter besluitvorming.

Onderwerp	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Doelstellingen	Programmadoelen worden niet gerealiseerd	Bijdrage aan programmadoelen vanaf de start van het programma meten en regelmatig rapporteren, zodat tijdig bijgestuurd kan worden.
Financieel	Dergelijke majeure transitie vragen om voldoende budgetten, kennis en ervaring om tot een succes te komen. Sturing is vereist om binnen de kader te blijven. De benoemde post onvoorzien is in lijn met de begrotingssystematiek SCD niet meegenomen in het budget.	Inrichten van strakke programmasturing en verantwoording op tijd, geld en kwaliteit van alle deelprojecten. Eventuele afwijkingen eerst oplossen binnen de kaders van het programma en daarna binnen de kaders van het SCD.
	Personele frictiekosten zijn hoger dan ingeschat	Faciliteren dat medewerkers in dienst treden bij leveranciers die betrokken zijn in de transitie Stimuleren van leren en ontwikkelen van medewerkers. Van werk naar werk trajecten faciliteren.
Organisatie en planning	Zowel het SCD als serviceorganisatie als de lokale organisaties in de gemeenten zullen zich voldoende moeten voorbereiden op de regietaken zowel naar de leveranciers als in de eigen organisaties. Informatiemanagement is / wordt cruciaal. Is de doorlooptijd van twee jaar haalbaar voor zowel SCD als gemeenten?	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van een onderzoek naar de capaciteit en benodigde kwaliteiten in het informatiemanagement (uitvoering met Berenschot, reeds in gang gezet). Zodra de uitkomst van het onderzoek van Berenschot bekend is, worden de knelpunten in kaart te gebracht en waar mogelijk opgelost • Eigenaarschap en opdrachtgeverschap voor IV versterken in klantorganisaties op basis van benchmark en good practice. • Nadrukkelijk samenwerking zoeken en versterken tussen vraag en aanbod; Informatiemanagers (IMO),

		<p>domeineigenaren en SCD.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eventueel temporiseren van delen van het programma; ondersteunen van de verandering vanuit het programma en of door externe partijen.
Technologie en ICT Diensten	De door ons gewenste dienstverlening vraagt ook veel van de marktpartijen. Leveranciers zullen moeten leveren, zodat het SCD de door de klanten gewenste doelstellingen mede weet te realiseren. Indien marktpartijen daartoe onvoldoende in staat zijn, komen de doelstellingen en de transitiefase onder druk te staan	Keuze voor dienstverleners die eigenaarschap nemen van eventuele operationele problemen en die het vermogen hebben snel te reageren en de kennis om ze snel en adequaat op te lossen. Zelf voldoende expertise in huis houden om leveranciers direct te kunnen aansturen.
Bestuurlijk	Toekomstige Governance GRD	de ingezette koers van ICT Verandert! staat inhoudelijk niet ter discussie. Het juridische construct Servicegemeente belemmert de realisatie niet. Vanaf 2022 moet wel duidelijk zijn op welke wijze de governance is geborgd binnen de gemeente Dordrecht
Aanbesteding en contracten	Offertes en kosten zijn te hoog, passen niet in financiële analyse waardoor overschrijding van budget van SCD	Opnemen prijsplafond. Inrichten van kostenbeheersing.
Klanten	Eind 2021 lopen de dienstverleningscontracten met DG&J en OZHZ af. Bij het niet verlengen van de contracten heeft dit effect op de formatie van de I organisatie en (in mindere mate) op de overige exploitatie kosten	Medio 2021 moet duidelijk worden of de contracten van DG&J en OZHZ verlengd worden. Bij uittreden zullen we tot eind 2022 de ICT-dienstverlening op peil moeten houden. We kunnen bij het invullen van de vacatures van de I organisatie werken met tijdelijke contracten of voorlopig hier zelfs niet invullen. Deels kunnen medewerkers wellicht mee naar deze klanten want zij hebben immers ook capaciteit nodig. Met de start van het VDC zijn we hierin wel meer flexibel om de exploitatiekosten naar beneden te brengen.

Consequenties

➤ Financiële consequenties

Deze zijn in het voorstel aangegeven in de paragraaf 'Argumenten – Budgettaire Dekking'.

➤ Personele en/of organisatorische consequenties

Het voorliggende voorstel zelf gaat over de financiële effecten van ICT Verandert en heeft geen personele en/of organisatorische consequenties. Bij de uitvoering van ICT Verandert kan wel sprake

zijn van personele en/of organisatorische consequenties zoals voor personele frictie. Deze consequenties worden inzichtelijk gemaakt via de afgesproken programmasturing op basis van jaarplannen die worden vastgesteld door de DSB.

➤ *Juridische consequenties*

Er zijn geen consequenties.

➤ *Communicatie consequenties*

Het besluit van de Drechtraad wordt gecommuniceerd binnen de Drechtsteden.

➤ *Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid*

De Transitie ICT Verandert geeft invulling aan de in juni 2018 door de Drechtraad vastgestelde informatievisie. Met deze visie wordt een bijdrage geleverd aan de Groeiagenda Drechtsteden 2030.

Fatale termijn

- 2 maart 2021

Verdere procedure en uitvoering

Uitvoering vindt plaats via het jaarplan 2021 onder regie van het DSB.

Koppeling naar vorige besluiten

1. In juni 2018 heeft de Drechtraad de informatievisie vastgesteld.
2. Eind 2018 is het Transitieplan ICT Verandert vastgesteld door het Drechtstedenbestuur. Met dit plan geeft het Drechtstedenbestuur uitwerking aan de in juni door de Drechtraad vastgestelde Informatievisie.
3. In november 2019 is de Drechtraad middels een Raadsinformatiebrief meegenomen in de inhoud van het Transitieplan ICT Verandert welke is vastgesteld door het Drechtstedenbestuur. Daarin is ondermeer aangegeven dat Frictiekosten niet tot de exploitatie- of transitielasten gerekend worden. Mocht in enig jaar blijken dat de volgende transitiestap niet binnen de vigerende kaders kan worden gerealiseerd, dan worden de consequenties hiervan inzichtelijk gemaakt en u via een separaat voorstel aangeboden ter besluitvorming.
Het nu ingediende voorstel geeft hier invulling aan door het inzichtelijk maken van de frictiekosten en de financiële effecten van de Transitie.
4. De jaarplannen 2019 en 2020 zijn door het Drechtstedenbestuur vastgesteld.
5. Daarnaast heeft de Drechtraad besloten bij de jaarrekening 2019 het incidentele resultaat ICT 2019 (€ 769.000) te bestemmen voor personele frictiekosten die ontstaan in de Transitie ICT Verandert!.

Onderliggende stukken

1. Herziene tabel Extra bijdrage gemeenten 2021 en 2022 (002).pdf
2. Beantwoording vraag ICT Verandert.pdf
3. Technische vragen namens BVD n.a.v. presentatie over ICT Verandert van 23 februari jl.pdf
4. 2021.02.24 Technische vragen ICT Verandert namens SGP-CU.pdf
5. Technische vragen namens D66 Sliedrecht.pdf
6. Technische vragen Carrousel 20210223.07.pdf
7. Bijlage B - ICT Verandert Jaarplan 2021 versie 1.1.pdf
8. Toezeggingen Carrousels en Drechtraad.docx
9. Ontwerp besluit ICT Verandert 1.1 zonder concept.docx

VOORSTEL DRECHTRAAD

Onderwerp

Financiële effecten ICT Verandert

Portefuillehouder Pieter Paans	Datum dinsdag 2 maart 2021	Steller Dave van der Meij d.van.der.meij@drechtsteden.nl
Planning Drechtstedenbestuur Carrousel Bestuur en Middelen Drechtraad		Datum 4 februari 2021 2 maart 2021 2 maart 2021

Status behandeling Carrousel
Opiniërend

Herziene tabel extra benodigde financiële middelen verdeeld over de gemeenten:

- Deze herziene tabel vervangt de 1^e tabel op pagina 8 van het voorstel 'financiële effecten ICT Verandert'.
- De totale extra bijdrage € 7.196.000 is ongewijzigd.
- De totale bijdrage per gemeente is ongewijzigd.
- De verdeling over de jaren 2021 en 2022 is aangepast op basis van het gestelde in "voorstel punt 7"

Extra bijdrage	GAD	GDD	GHG	GHA	GPD	GSD	GZD	Totaal
jaar 2021	€ 182.436	€ 1.641.780	€ 246.782	€ 200.351	€ 383.668	€ 274.583	€ 500.400	€ 3.430.000
jaar 2022	€ 200.307	€ 1.802.608	€ 270.956	€ 219.977	€ 421.252	€ 301.481	€ 549.419	€ 3.766.000

BESLUIT DRECHTRAAD d.d. 6 april 2021

Portefeuillehouder P.L. Paans	Steller D. van der Meij
---	-----------------------------------

Onderwerp

Financiële effecten ICT Verandert

DE DRECHTRAAD

Gezien het voorstel van het Drechtstedenbestuur van 4 februari 2021
Gelet op artikel 7 van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden;

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de inhoud van deze notitie met betrekking tot de Transitie en financiële effecten van ICT Verandert
2. Instemmen met het structurele voordeel dat daarmee op termijn ontstaat
3. Instemmen met de hoogte van de transitie en projectkosten
4. Instemmen met de hoogte van de ingeschatte frictiekosten
5. In te stemmen met het opgenomen dekkingsvoorstel voor de benodigde middelen boven begroting SCD als gevolg van tijdelijke kosten gedurende de Transitie en frictiekosten
6. Kennis te nemen van de financiële effecten per gemeente
7. Vaststellen van de incidentele verhoging van de begroting van het Servicecentrum met € 3,4 miljoen voor 2021 en met € 3,8 miljoen voor 2022
8. Vaststellen van de structurele verlaging van de begroting van het Servicecentrum met € 1,5 miljoen met ingang van 2023

Aldus besloten in de openbare vergadering van 6 april 2021,

de regiogriffier,

de voorzitter,

E. Boers

mr. A.W. Kolff